

A Képfeldolgozás és Számítógépes Grafika Tanszék kutatási témáiból

Nyúl László

<http://www.inf.u-szeged.hu/ipcg/>

<http://www.inf.u-szeged.hu/ipcg/projects/>

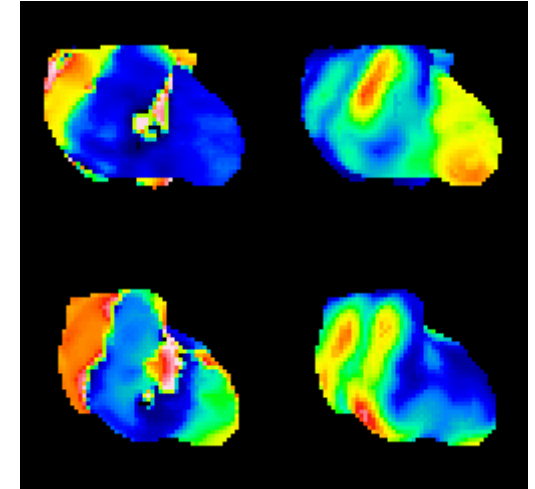
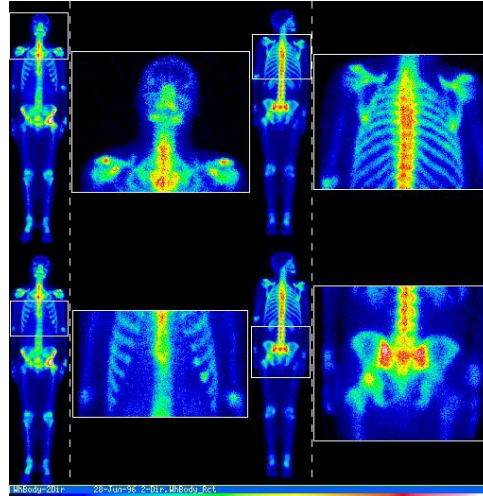
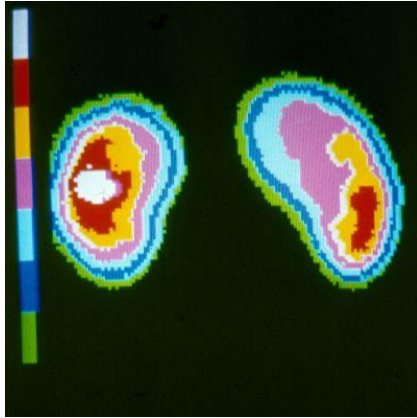
Főbb kutatási területeink

- Orvosi képfeldolgozás
- Diszkrét tomográfia
- Topológia és vázkijelölés
- Számítógépes látás
- Mobil képfeldolgozás

Meghatározó korábbi projektek

- SEGAMS “család” (~1975-199x)

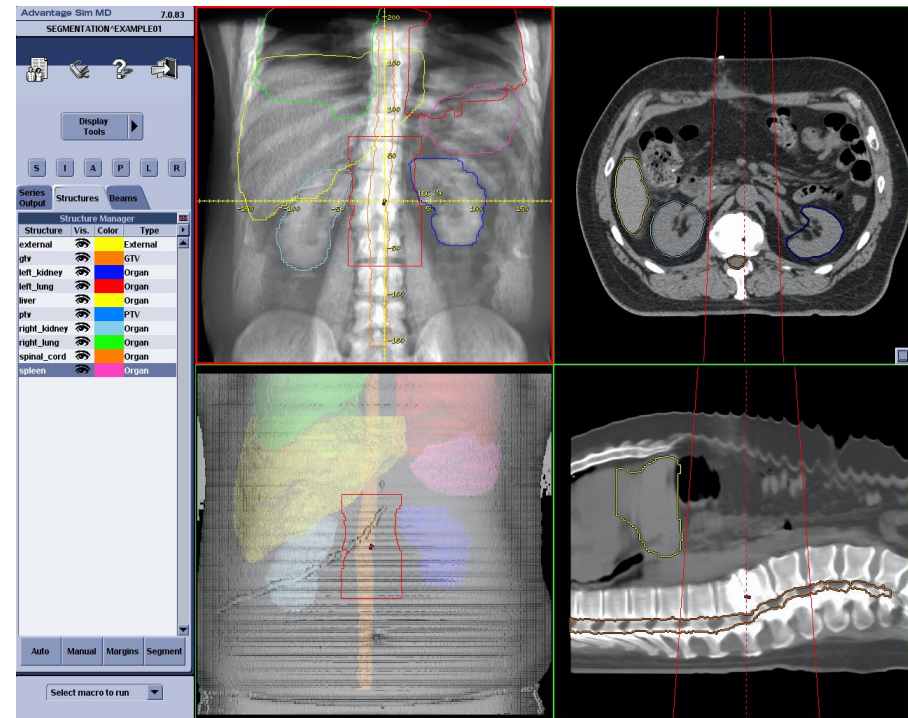

- SZOTE-PACS (~1994-2005)
- Műtéti tervezés (1999-2012)
- GE HealthCare együttműködés (2001-...)

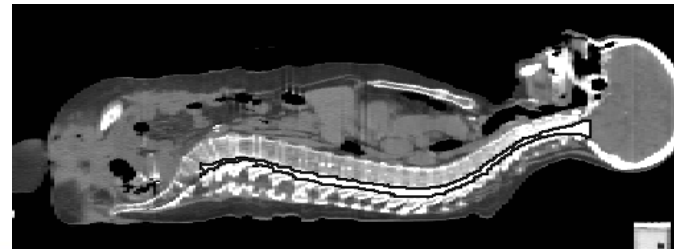
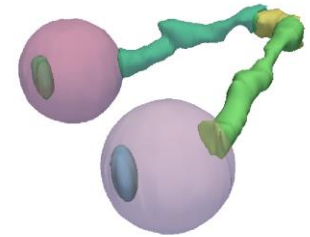
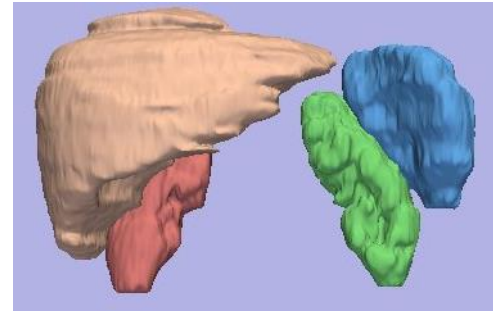
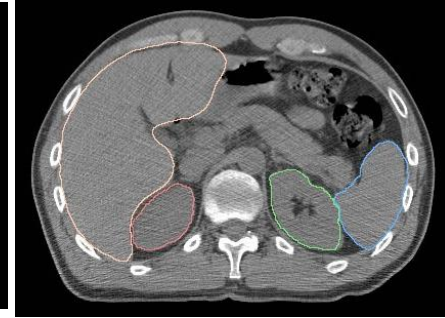
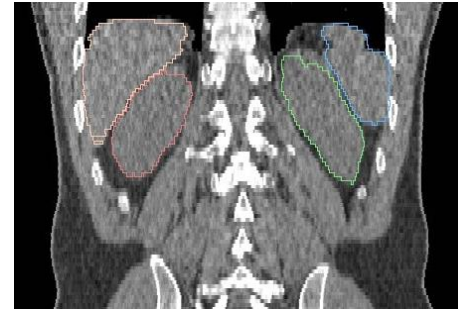
3D CT képek szegmentálása radioterápia tervezéshez

- A szegmentálás gyakran kézi kontúrozással történik
- Problémák: időigényes és szubjektív
- Automatikus szegmentálás
-> időmegtakarítás és a pontosság növelése
- Kihívások
  - Képminőség
  - Az anatómiai objektumok alakja és változatossága
  - Abnormalitások

3D CT képek szegmentálása radioterápia tervezéshez

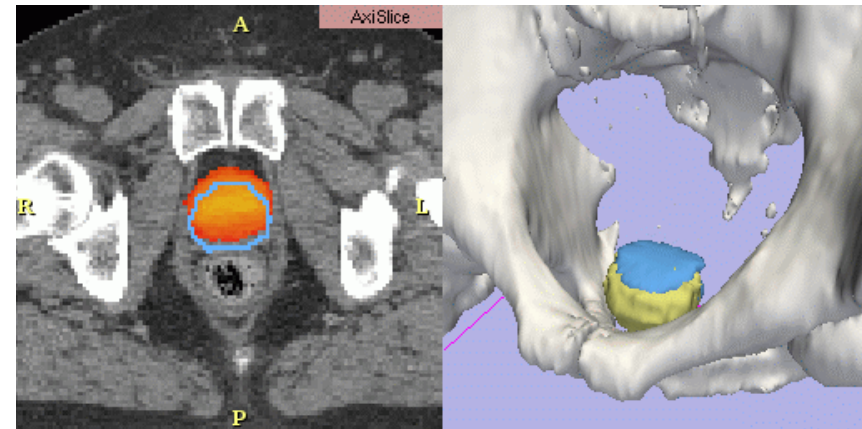
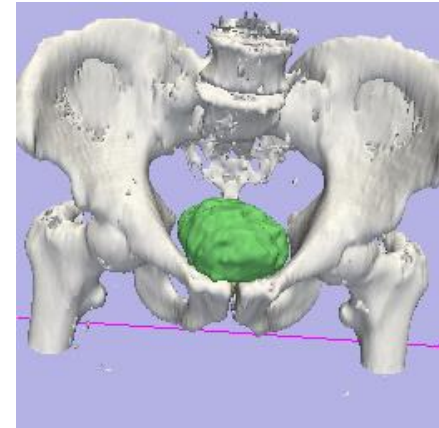
- Szegmentált objektumok
  - Gerincvelő / -csatorna, máj, vese, hólyag, prosztata, látószervek
- Módszerek
  - 2D és 3D régió-, felszín-, és modell-alapú eljárások
- Eredmények
  - Piaci termékbe illesztett modulok
  - 3 szabadalom

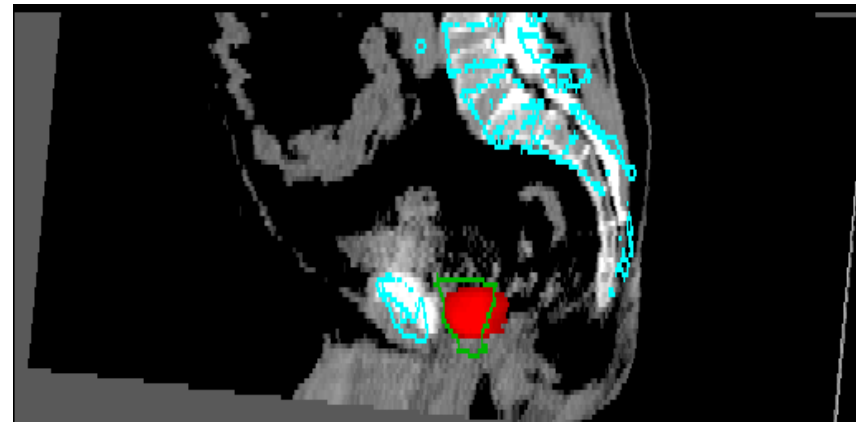
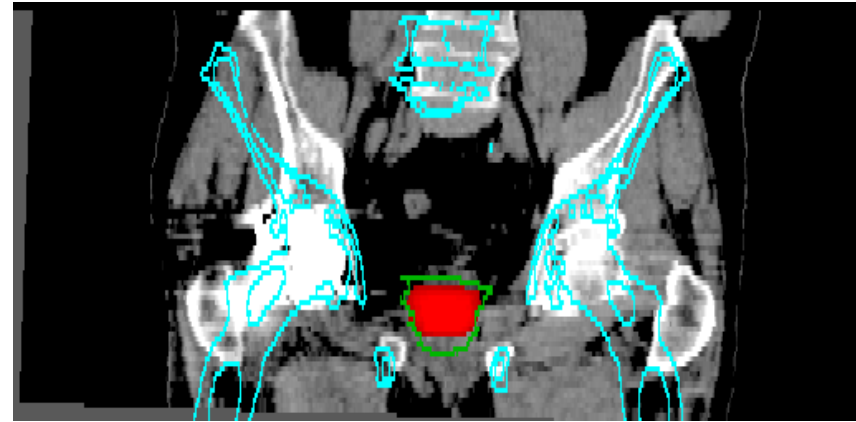
Regisztráció medence-környéki szervek szegmentálásához

- Különböző betegek CT vizsgálatainak közös referenciatérbe transzformálása
  - Valószínűségi atlasz vagy deformálható szervmodell készítése
  - Klinikai szoftverben: atlasz vagy szervmodell kezdeti elhelyezése
- Elvárás
  - A szeméremcsont környéke illeszkedjen „jól”
  - Gyors végrehajtás

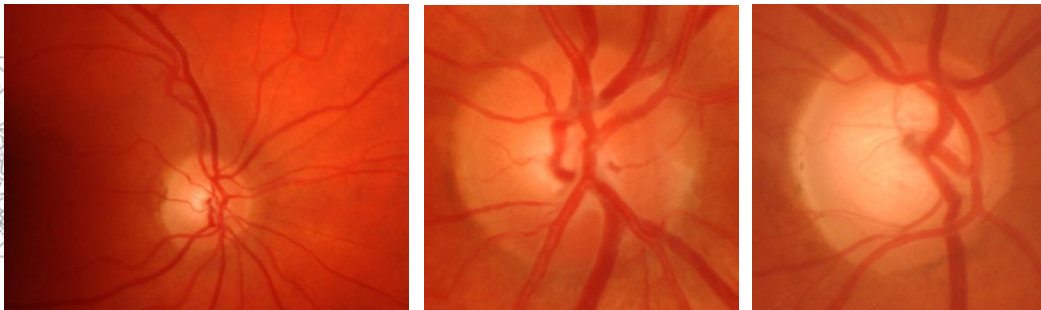
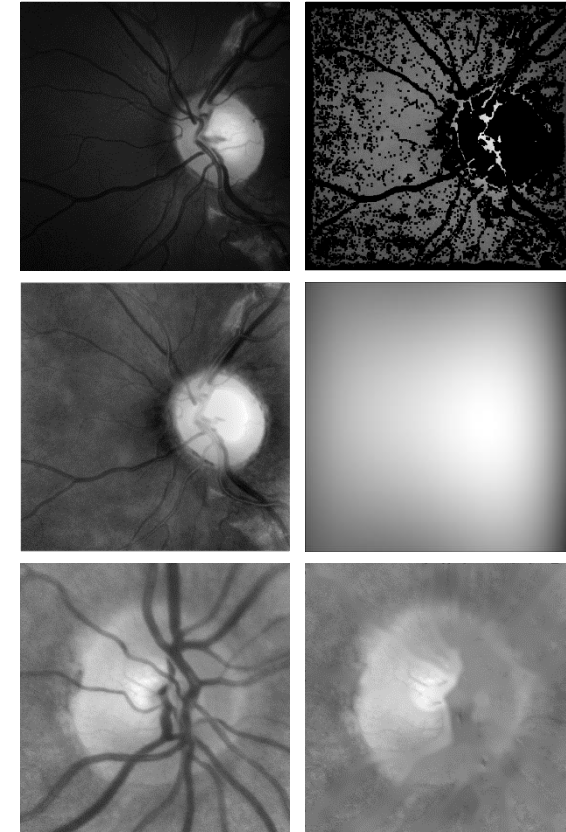
Regisztráció medence-környéki szervek szegmentálásához

- Kétlépéses automatikus algoritmus
  - Globális illesztés (9 DOF)
  - Lokális finomítás a szeméremcsont körül (6 DOF)
- Eredmények
  - A finomítás hatására a prosztatata régiók szignifikánsan közelebb kerülnek egymáshoz
  - 1 szabadalom

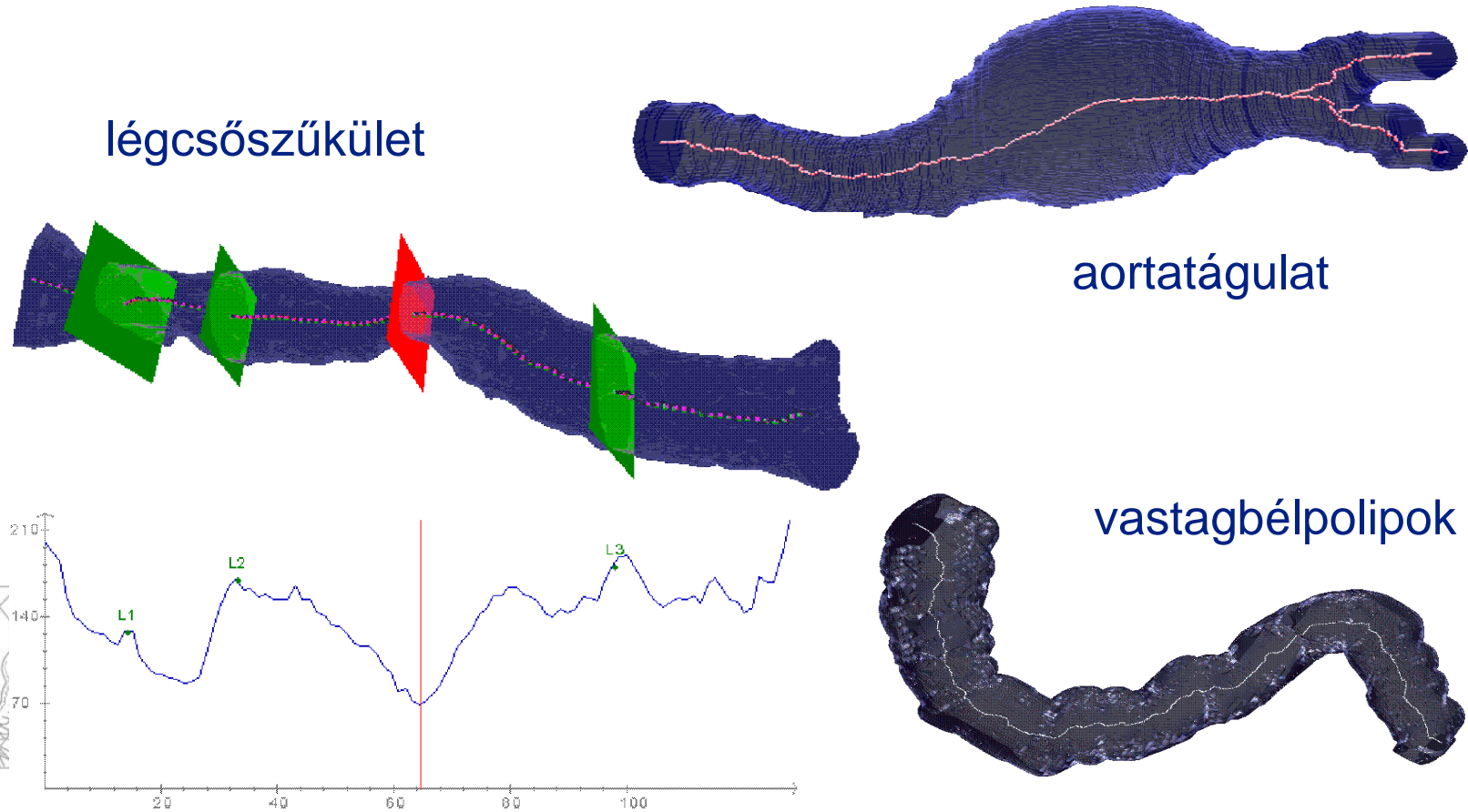
Retina képelemzés betegségek korai felismeréséhez

- Feladat: Glaukómára utaló elváltozások automatikus detektálása a betegség korai fázisában egy szűrővizsgálati rendszerhez
- Módszer
  - Megvilágítás korrekció
  - A látóidegfő beazonosítása
  - ROI normalizálás
  - Véredények eltüntetése (inpainting)
  - Megjelenés-alapú osztályozás

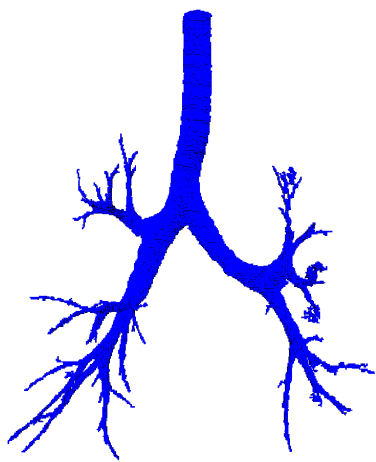

Csőves felépítésű objektumok 3D vázon alapuló vizsgálata

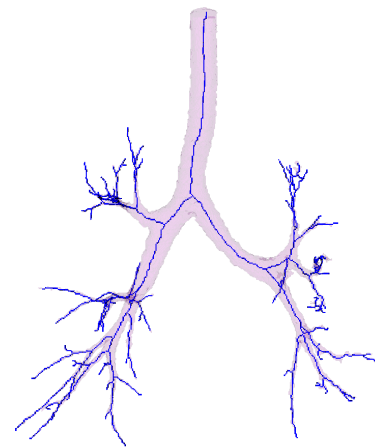

Tüdő légútfa analízis

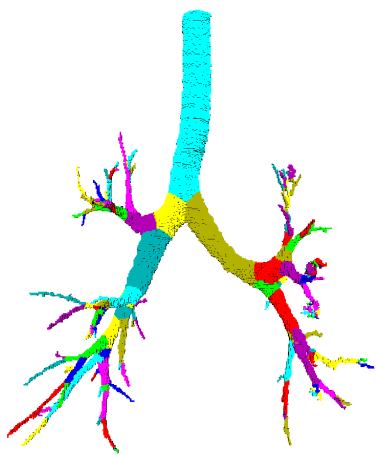
CT-ből
szegmentált
légútfa

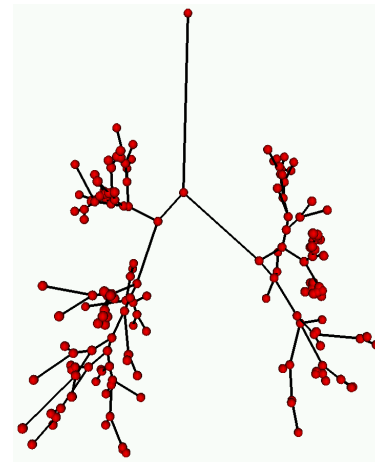
középvonalak

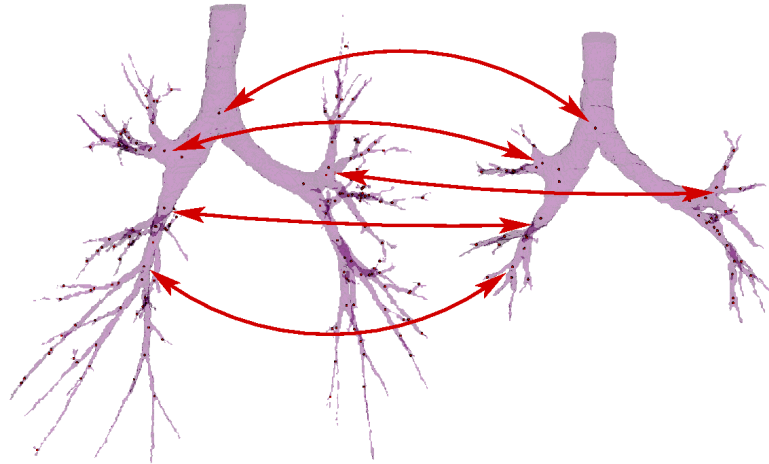
címkézett fa

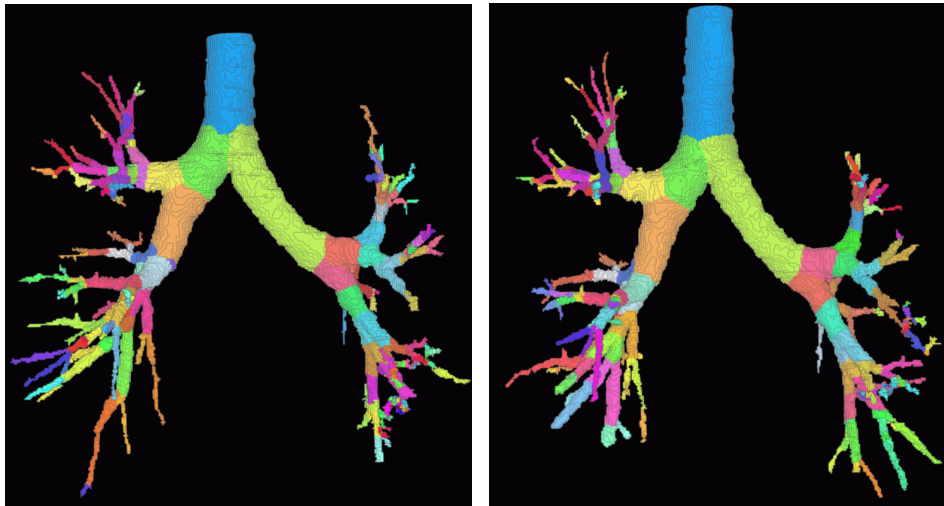
formális fa
(hossz, térfogat,
felszín, átmérő
adatokkal)

Fa-illesztés

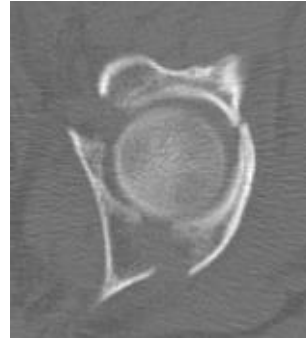
a középvonalon
detektált elágazási
pontok alapján

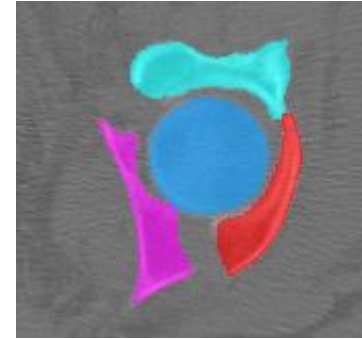
illesztett funkcionális
reziduális kapacitás
(FRC) és teljes
tüdőkapacitás (TLC)
fák

Műtéti tervezés

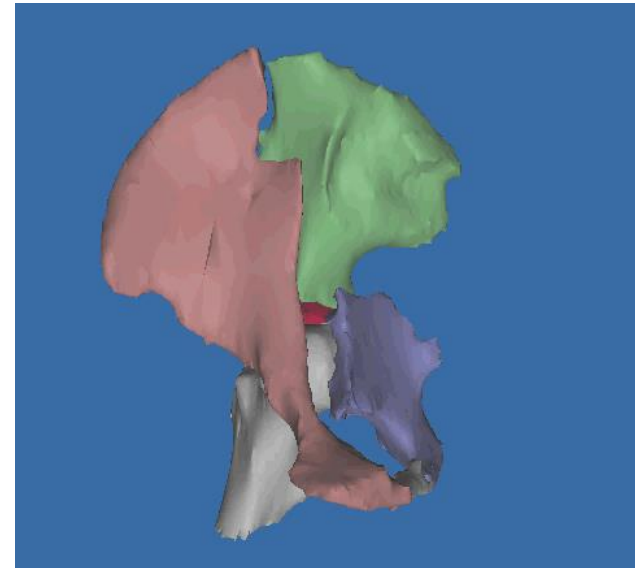
- **CT**
- **Szegmentálás**
- **Felszín generálás**
- Tervezés
  - Újrappozicionálás
  - Implantátumok elhelyezése
- Mechanikai modell generálása
- Elemzés
- **Eredmény kiértékelése**

Eredeti CT szelet

Szegmentált csontok

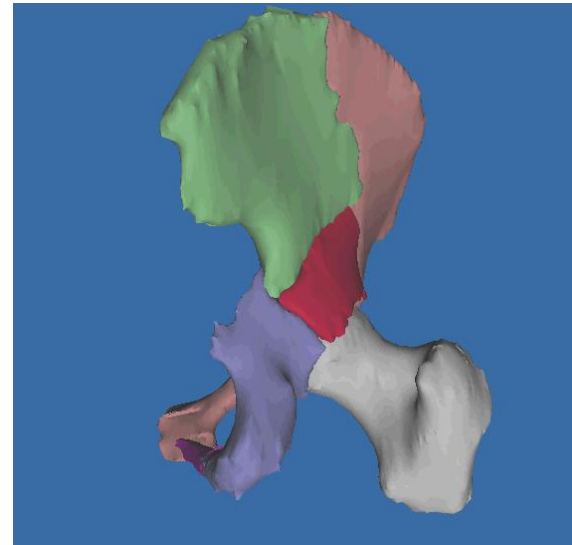
3D felszín

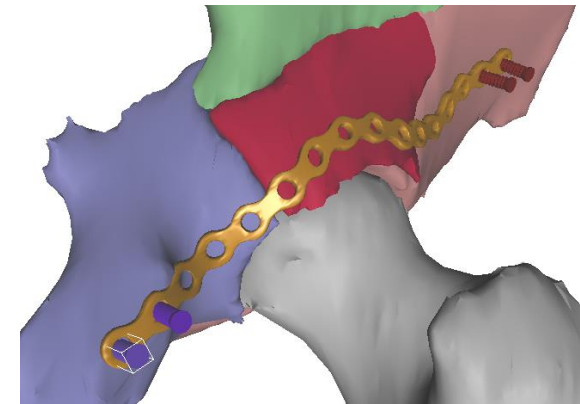
Műtéti tervezés

- CT
- Szegmentálás
- Felszín generálás
- **Tervezés**
  - Újrapozícionálás
  - Implantátumok elhelyezése
- Mechanikai modell generálása
- Elemzés
- Eredmény kiértékelése

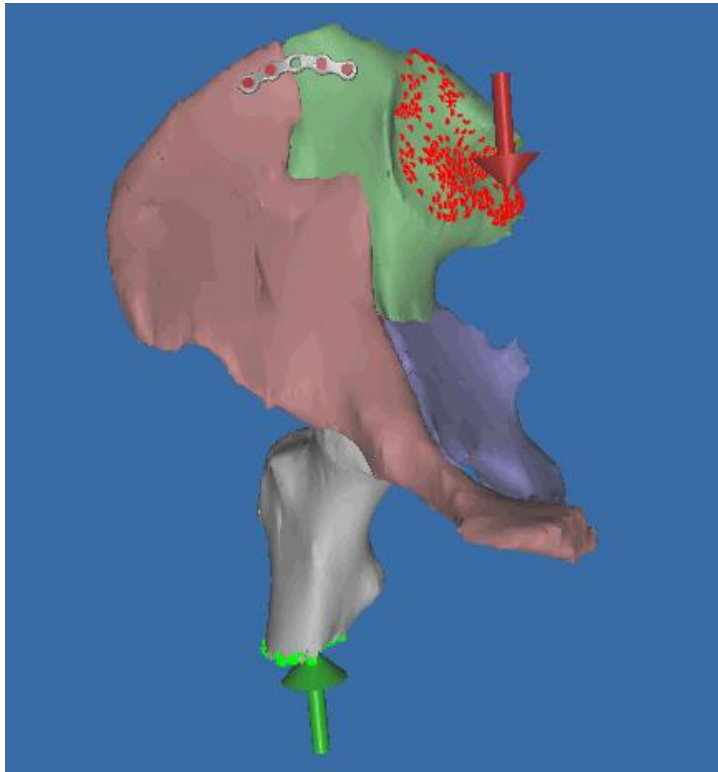
újrapozícionálás
után

rögzítő lemez és
4 csavar

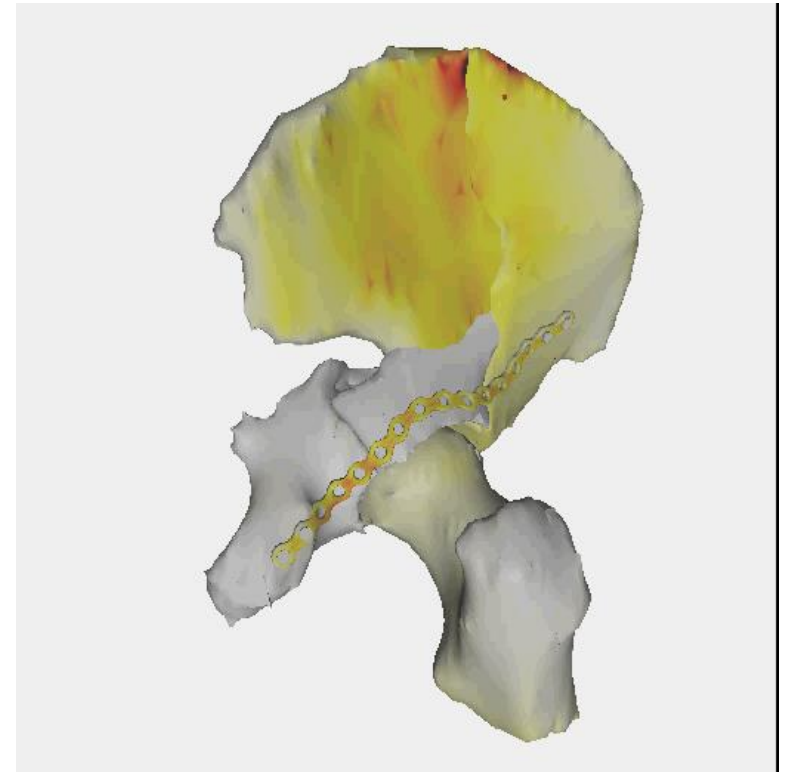

Műtéti tervezés

“A” terv (2 rögzítő lemez, 8 csavar)

Mechanikai modell

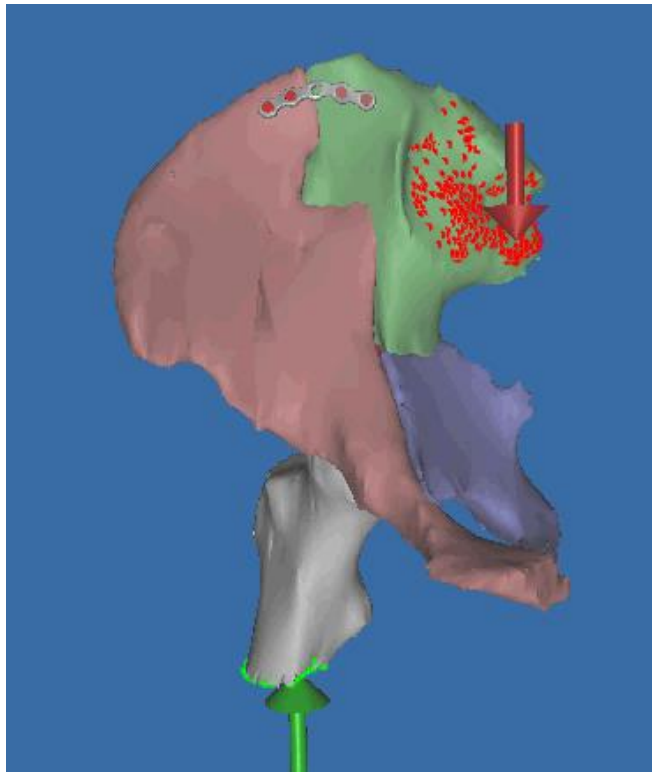

FEA eredmény

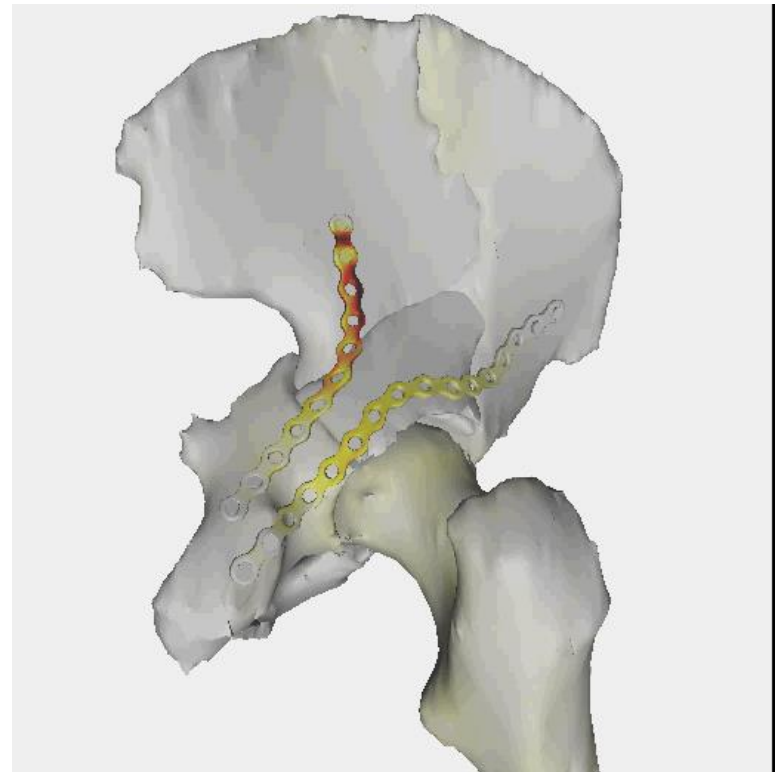

Műtéli tervezés

“B” terv (3 rögzítő lemez, 12 csavar)

Mechanikai modell

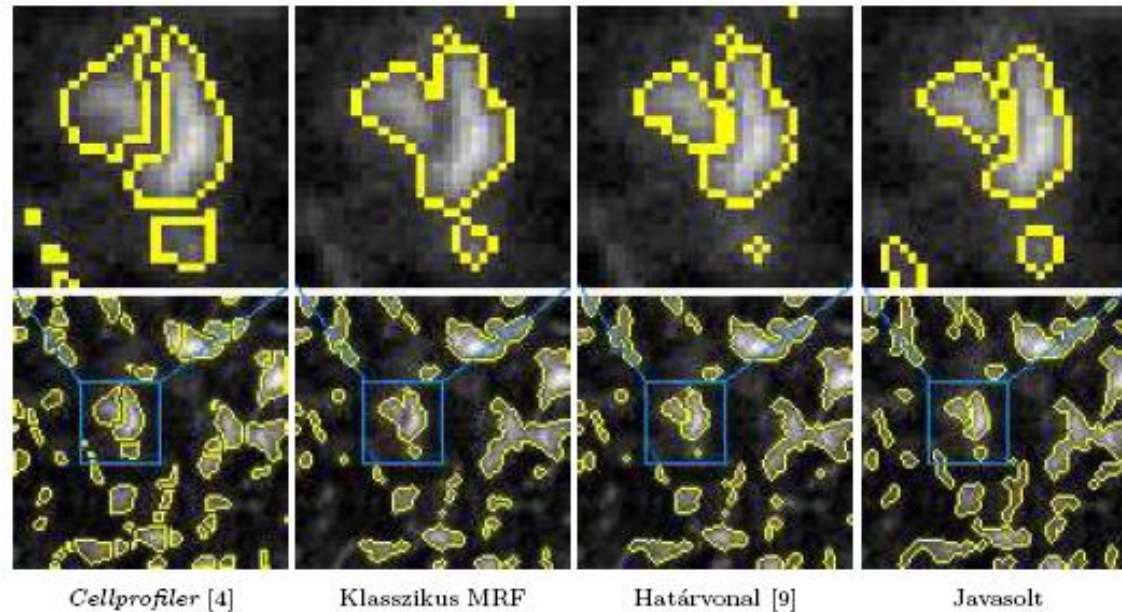

FEA eredmény

Élősejt szegmentálása fluoreszcenciás mikroszkóp képeken

Markov modell + gráfvágás

TIRF (Total Internal Reflection Fluorescence) mikroszkóp

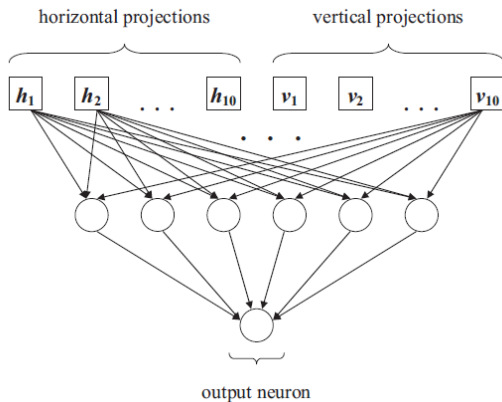
Bőrgyógyászati képelemzés

- Cél: Bőrbetegségek kiértékeléséhez és kezeléséhez teledermatológiai és diagnosztikai alkalmazások kifejlesztése
- Módszer: Több irányú színes és mélység képek regisztrálása, bőrfelszín és elváltozások régiók automatikus detektálása és kvantitatív leírása

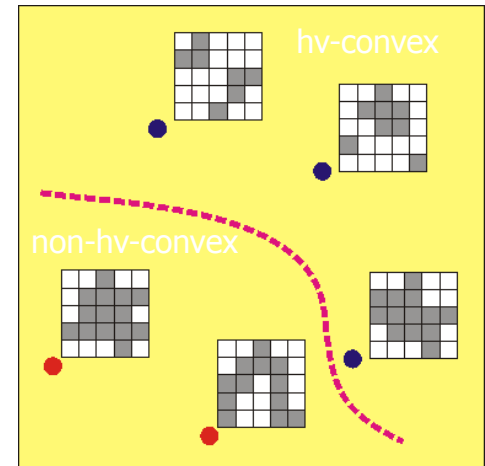

Gépi tanulás a bináris tomográfiában

- Bináris képek jellemzőinek azonosítása vetületekből (konvexitás, összefüggőség, terület, stb.)
  - Legközelebbi szomszéd módszere, döntési fák, neurális hálók
- Rekonstrukció optimalizálási feladat megoldásával a bizonytalan, megtanult információk felhasználásával

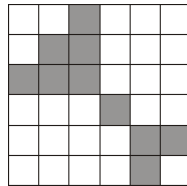
```
h10 <= 2 :
  v1 <= 3 :
    h1 <= 4 : hv-convex
    h1 > 4 :
      v10 <= 2 : hv-convex
      v10 > 2 :
        h4 <= 6 : random
        h4 > 6 : hv-convex
  v1 > 3 :
    v10 <= 2 : hv-convex
    v10 > 2 :
      h5 <= 7 : random
      h5 > 7 : hv-convex
h10 > 2 :
  v10 <= 2 :
    h1 <= 3 :
      v1 <= 2 : hv-convex
      v1 > 2 :
        v5 <= 4 : random
        v5 > 4 :
          v3 > 4 : hv-convex
          v3 <= 4 :
            h1 <= 2 : hv-convex
            h1 > 2 : random
    h1 > 3 :
      h6 > 7 : hv-convex
      h6 <= 7 :
        v9 <= 2 : hv-convex
        v9 > 2 :
          v1 <= 1 : hv-convex
          v1 > 1 : random
```


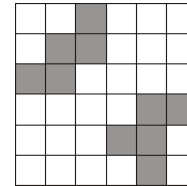
Bináris tomográfia geometriai priorok alkalmazásával

- Rekonstrukciós algoritmusok tervezése összefüggőség és konvexitás tulajdonságokkal definiált bináris képosztályokra

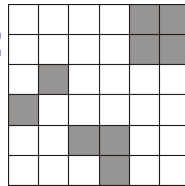
hv-konvex
8-összefüggő:
 $O(mn \cdot \min\{m, n\})$

hv-konvex
kanonikus:
 $O(m^3n^3 \cdot \min\{m^2, n^2\})$

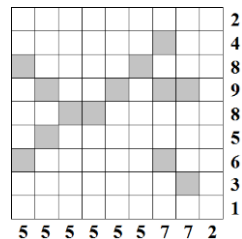

hv-konvex általános:
NP-teljes
→ heurisztika

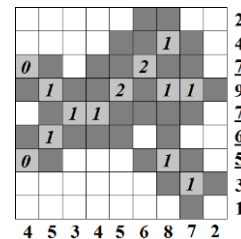

- A rekonstrukciós algoritmusok teszteléséhez létrehozott benchmark adathalmaz publikusan elérhető
- Rekonstrukció vetületekből morfológiai váz alkalmazásával

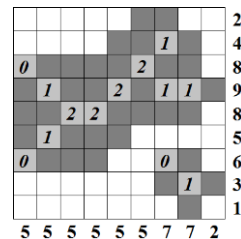
adottak vetületek
és vázpontok

vázpontok
címkézése
helytelen
vetületekkel

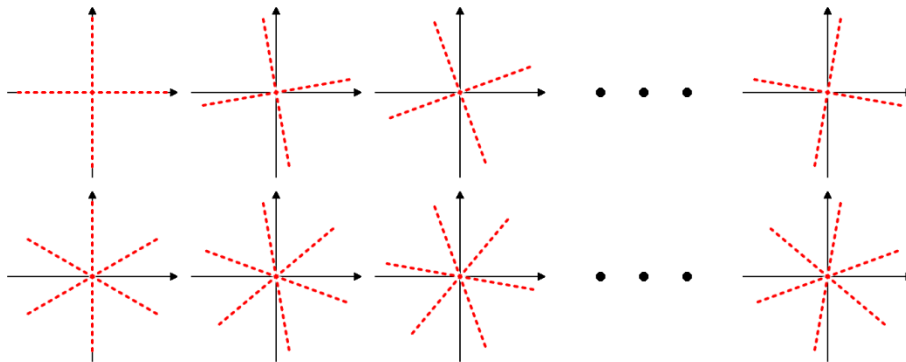

vázpontok
címkézése
helyes
vetületekkel

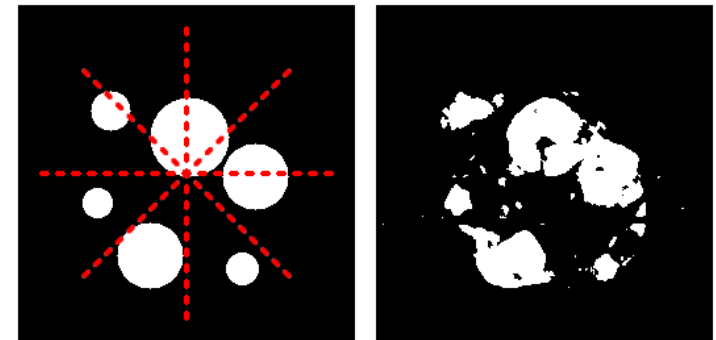

Írányfüggőség a bináris tomográfiában

- Nagy szabadság a bináris tomográfiában alkalmazott kevés számú vetület megválasztására
- Nagyobb információ tartalmú vetületek választásával javítható a rekonstrukció minősége
- Új irányválasztó stratégiák a rekonstrukció minőségének javítására és gyakorlati alkalmazásokhoz

Different projection directions for 2 and 3 projections

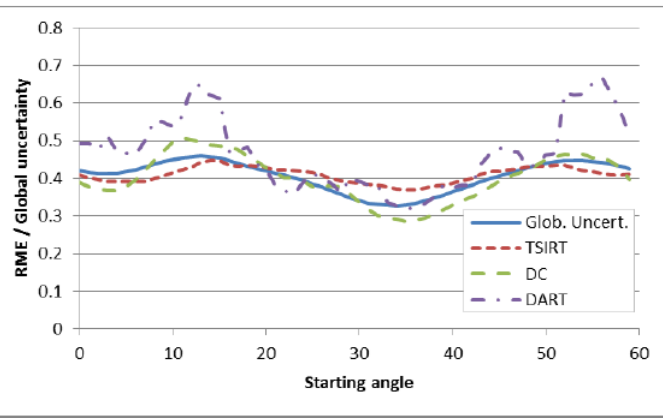
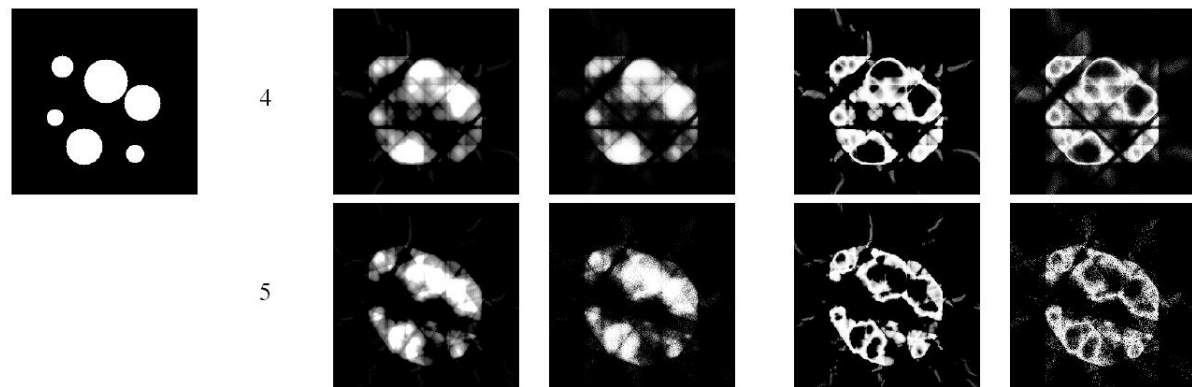
Reconstructions of an object from different projection sets

Bizonytalanság a diszkrét tomográfiában

- A rekonstrukcióban bizonytalanok azok a pixelértékek, melyekről a vetületek nem tartalmaznak elegendő információt
- A vetületi adatokból becsülhető a rekonstrukció eredményében az egyes pixelek megbízhatósága
- A globális bizonytalansági mérték összhangban áll a rekonstrukció hibájával
- A bizonytalansági mérték más rekonstrukciós algoritmusba építve javíthat annak pontosságán

Original image   # projs.   Non-discrete recon. from Alg. 1   from Alg. 2   Entropy map from Alg. 1   from Alg. 2

Diszkrét konvexitás mértéke

- Mely diszkrét halmaz tekinthető közel konvexnek?
- Egy halmaz milyen mértékben tekinthető konvexnek, ha nem felel meg a szigorú kritériumoknak?
- Valós alkalmazásokban szükség van “engedékenyebb” szabályokra, a fokozatosság kifejezésére
- Új mérőszámot definiáltunk a diszkrét konvexitás fokának mérésére

$$\Psi_h = 0.97293$$

$$\Psi_v = 0.97698$$

$$\Psi_h = 0.76725$$

$$\Psi_v = 0.86526$$

$$\Psi_h = 0.57703$$

$$\Psi_v = 0.61871$$

$$\Psi_h = 1.00000$$

$$\Psi_v = 0.00000$$

$$\Psi_h = 0.70096$$

$$\Psi_v = 0.97483$$

$$\Psi_h = 0.65352$$

$$\Psi_v = 0.88247$$

$$\Psi_h = 0.61404$$

$$\Psi_v = 0.81841$$

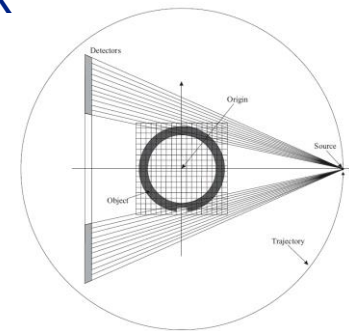

$$\Psi_h = 0.52158$$

$$\Psi_v = 0.69037$$

Rekonstrukció zajos vetületekből

- Nemroncsoló anyagvizsgálat
- Cső erózió vizsgálat
  - Szimulációk
- Torzítások
  - Csökkentett dinamikus tartomány
  - Zaj
  - Polikromatikus Röntgensugár

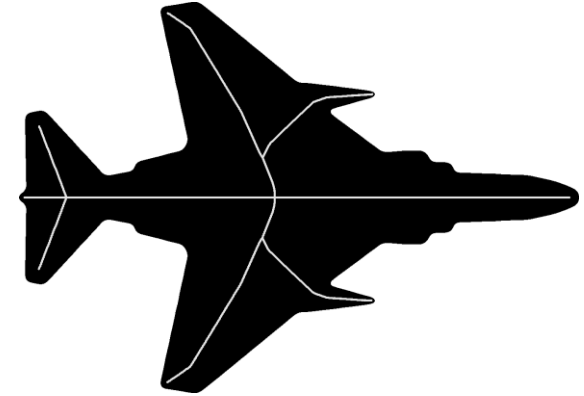

- Gáznyomás szabályozó
  - Vetületek korrekciója

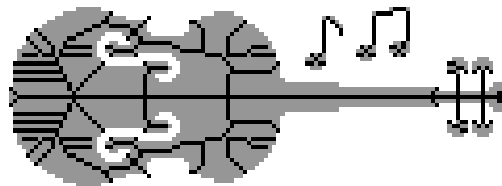

2D topológia-megőrző vékonyító algoritmusok tervezése

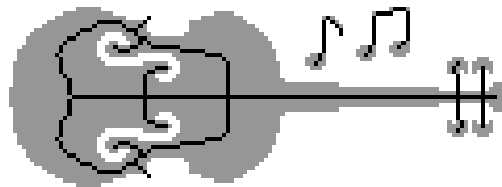
- Új al-iterációs vékonyító algoritmus

- Iteráció-szintű határellenőrzéssel kombinált vékonyítás

Hagyományos
almezős
vékonyítás

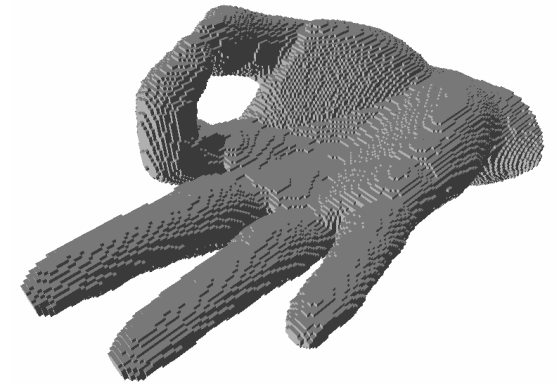

Almezős vékonyítás
iteráció-szintű határ
ellenőrzéssel

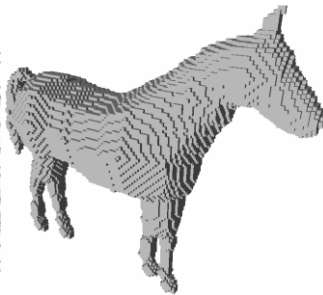

3D topológia-megőrző vékonyító algoritmusok tervezése

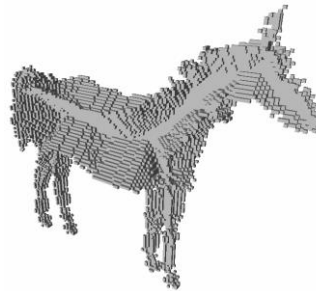
- A topológia-megőrzéshez szükséges, egyedi pontokat figyelembe vevő feltételek vékonyító stratégiákkal és geometriai feltételekkel kombinálva

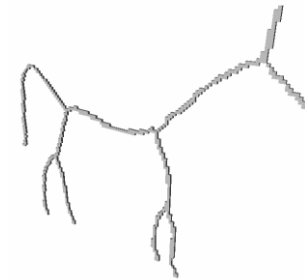
- Irányfüggetlen szekvenciális vékonyítás

eredeti
objektum

közép-
felület

közép-
vonal

Többrétegű MRF modellek

Cél: Képszegmentálás többféle tulajdonság alapján

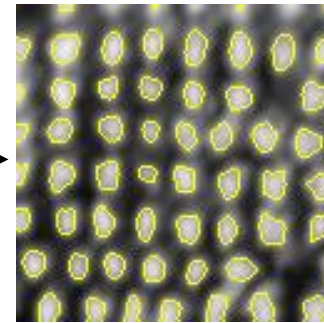
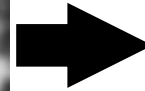
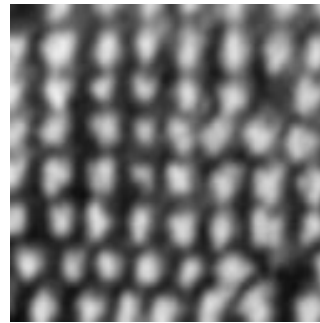
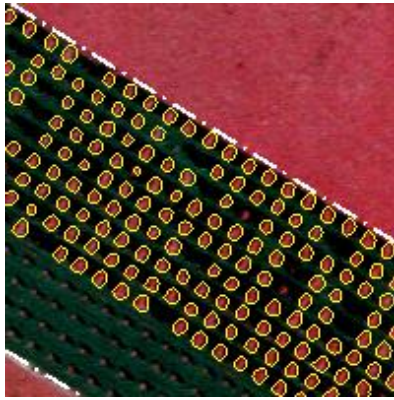

Alkalmazás: változás detektálás légi felvételeken

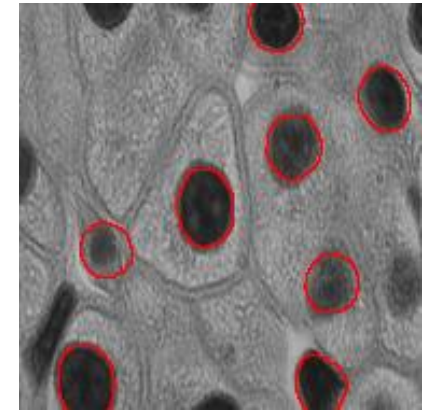

Magasabb rendű aktív kontúrok

Cél: Körszerű objektumok detektálása zajos és elmosódott képeken zsúfolt háttér mellett

Lombkorona detektálás légi fotókon
(Képek: IFN, France)

Mikroszkópiás felvétel

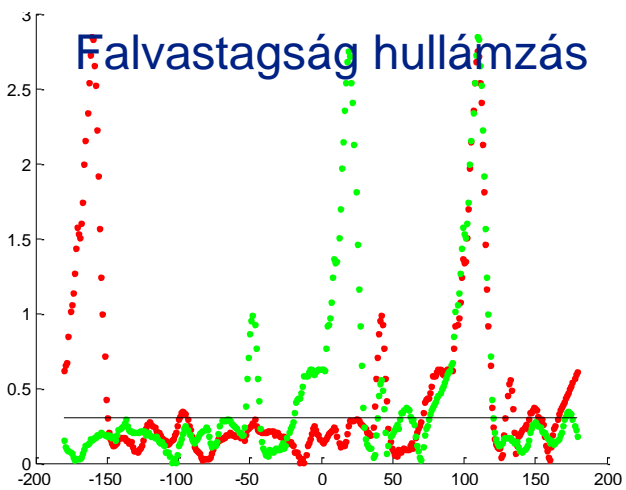
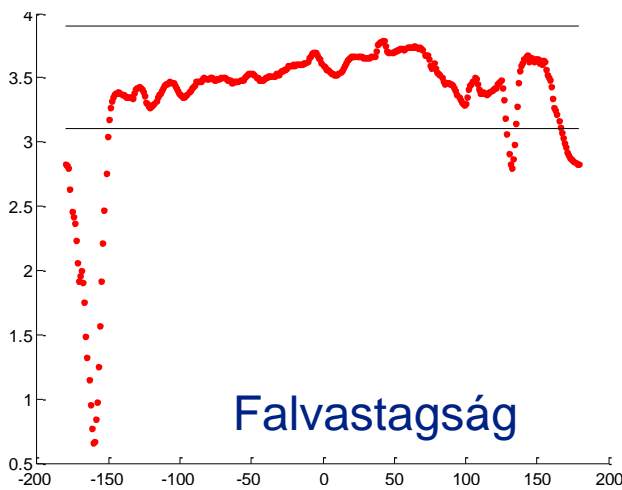
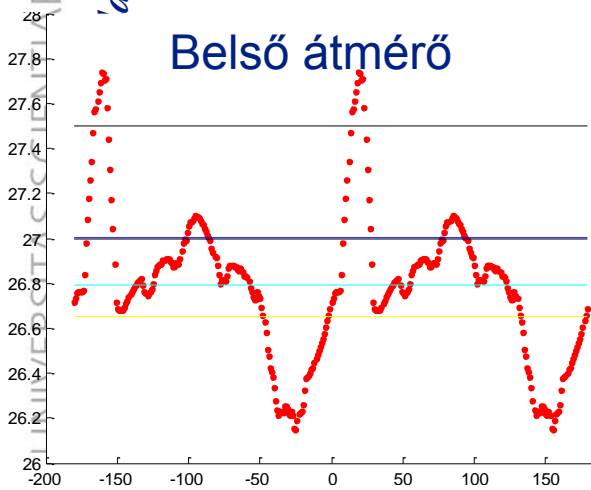
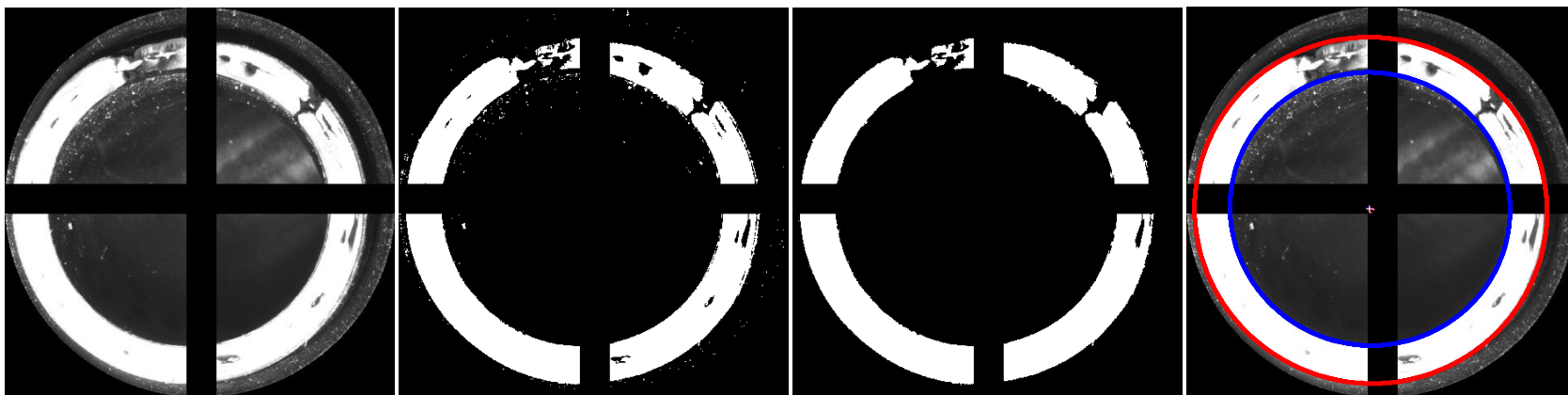

Gumicsövek minőségellenőrzése

- Átmérő és falvastagság automatikus mérése, csővég szakadás detektálása
- Csövekre nyomtatott feliratok és jelek épségének automatikus ellenőrzése

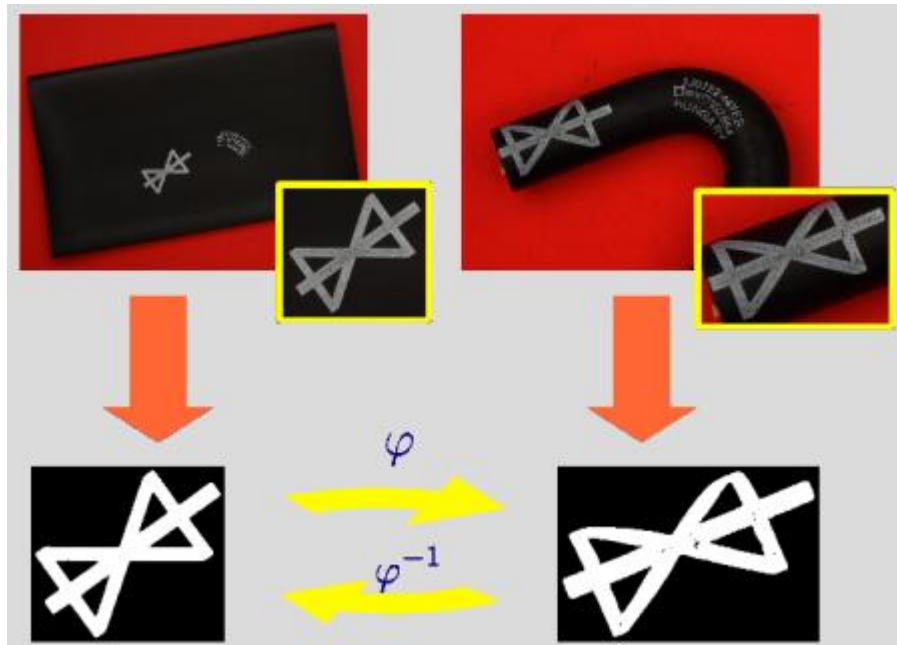

Átmérő, falvastagság és csővég szakadás vizsgálat

Nyomtatott feliratok és jelek ellenőrzése

1J0 122 447 GC
 Ø PXO 107998
 HUNGARY

1J0 122 447 GC
 Ø PXO 107998
 HUNGARY

1J0 122 447 GC
 Ø PXO 107998
 HUNGARY

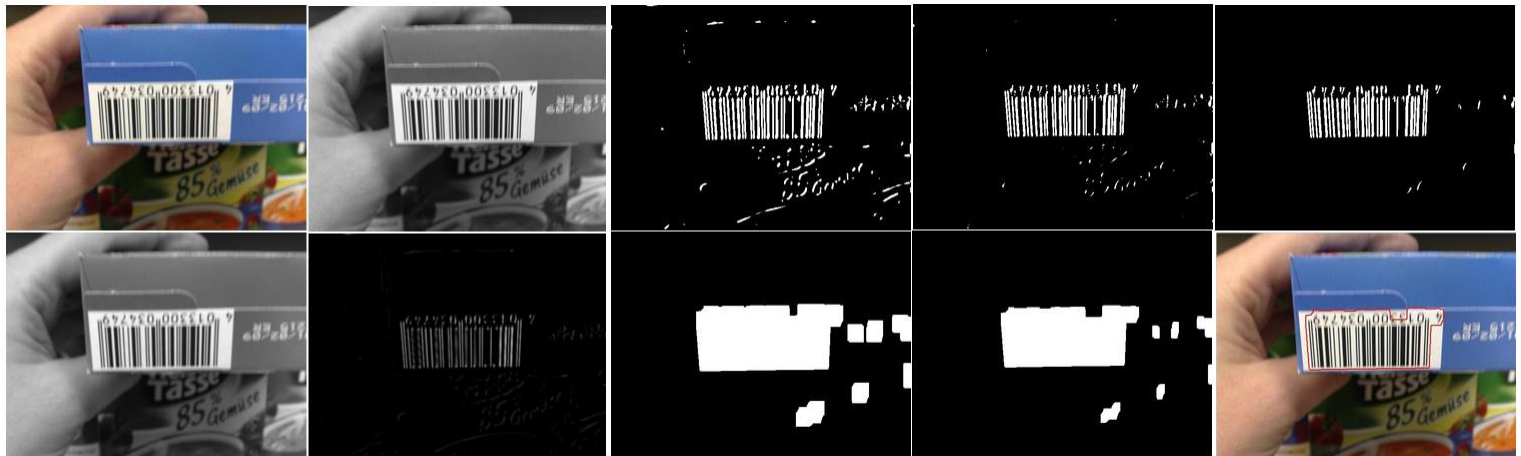
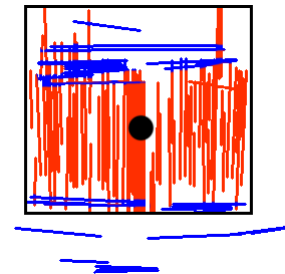

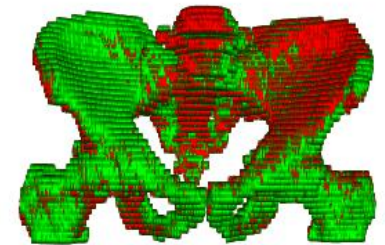
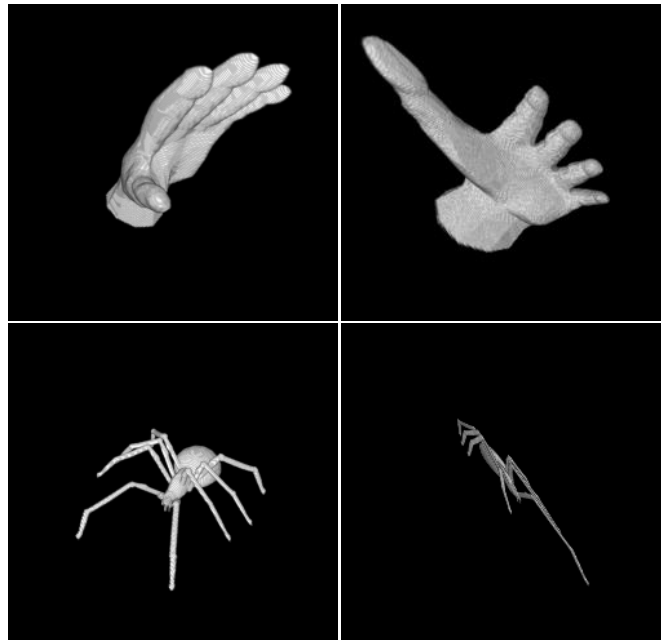
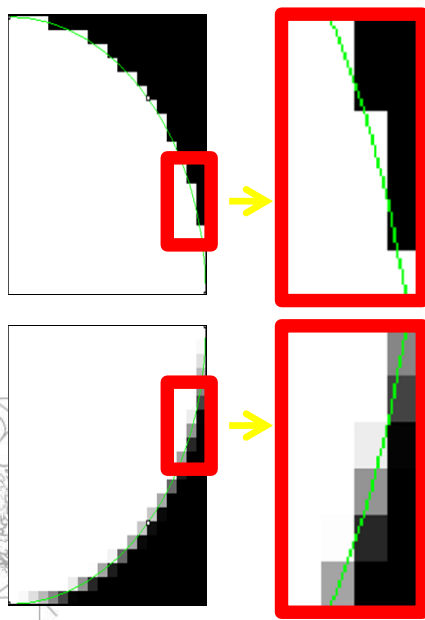
Vizuális kódok detektálása

Cél: 1D és 2D vonal- és mátrixkód régiók kép-alapú automatikus és nagy hatékonyságú detektálása

3D objektumok lineáris illesztése

Cél: 3D bináris objektumok gyors és hatékony regisztrációja pontillesztések nélkül; opcionálisan a határok fuzzy reprezentációját használva

Mobil képelemzés

Cél: Mobil eszközökkel készített képfelvételek elemzése

Autó gyártmány és modell felismerése

Peugeot
307

Széles bázisú sztereo megfeleltetések
Kulcspontról alapú
Különböző mobil platformokra

Futó “nagy” projektek

TÁMOP-4.2.2.C-11/1/KONV-2012-0013

Infokommunikációs technológiák és a jövő társadalma (FuturICT.hu)

TÁMOP-4.2.2.A-11/1/KONV-2012-0073

Telemedicina fókuszú kutatások Orvosi,
Matematikai és Informatikai tudományterületeken

Mobil képfeldolgozás a FuturICT.hu projektben

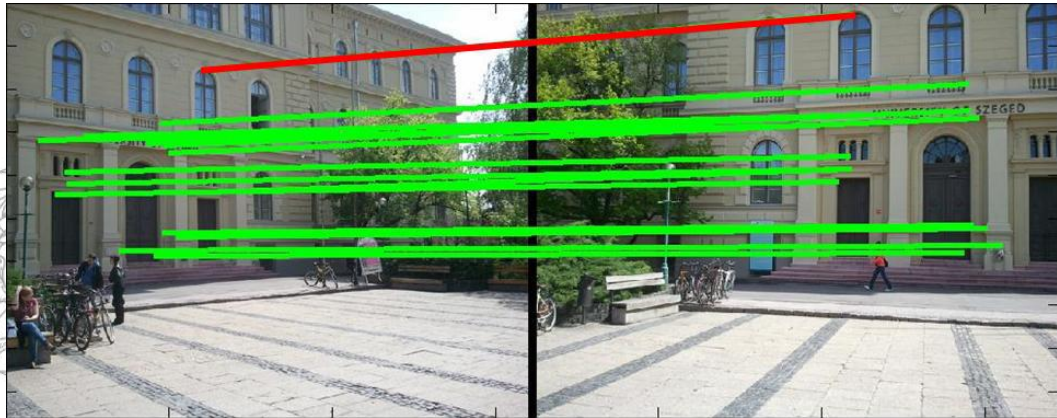
- Kollaboratív érzékelés (ad-hoc mobil kamera-hálózat)
- Alkalmazási területek
  - Katasztrófa-helyzetek
  - Navigáció
  - Szintetikus nézetek renderelése
  - Biztonságtechnika
- Magas szintű feladatok
  - 3D rekonstrukció
  - Szintetikus nézetek renderelése
  - Panorámaképek
  - Széles tartományú követés

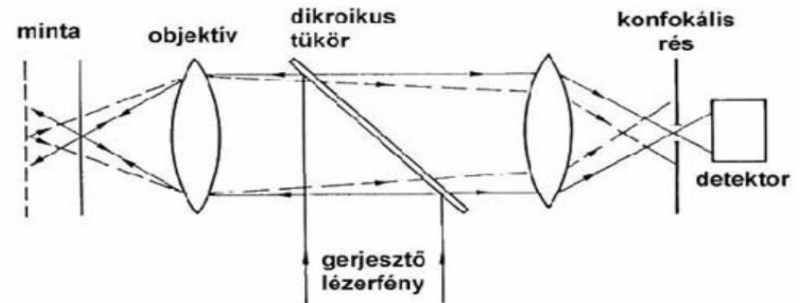
Kollaboratív érzékelés alapfeladatai

- Megfeleltetés
- Ad-hoc kamera-hálózat kalibrálása
- A 3. dimenzió rekonstruálása
- Kommunikáció
  - Adatcsere
  - Elosztott algoritmusok

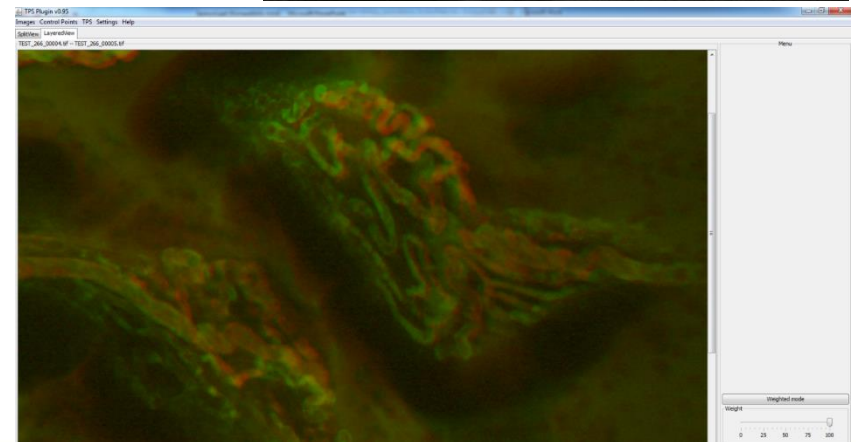
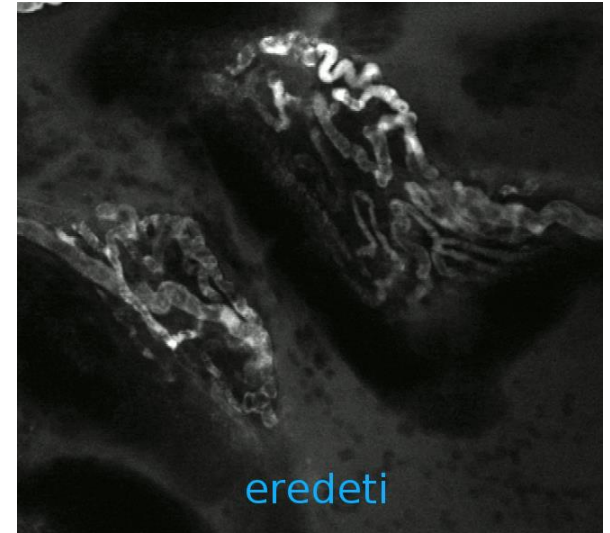
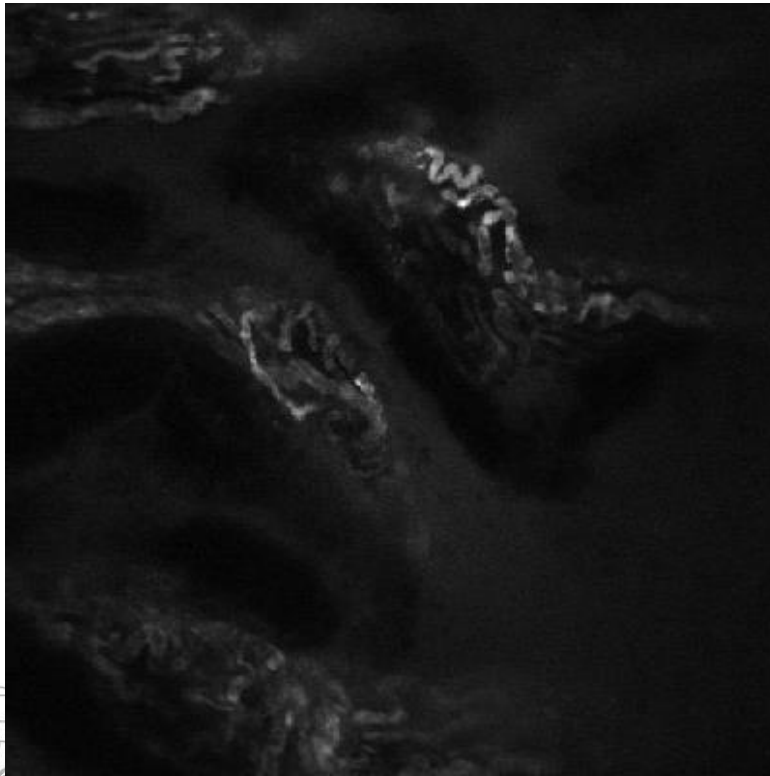

Orvosi képfeldolgozás a Telemedicina projektben

- Cél: 3D rekonstrukció konfokális lézer pásztázó mikroszkóppal készített 2D szeletekből
- Problémák
  - Légzési mozgásokból adódó artefaktumok
  - A szöveti struktúráról készített szeletek egymást átfedőek
    - 4 μm -enként haladva 7 μm -es axiális szeletek
- Megoldás
  - Regisztráció Thin Plate Spline interpolációval
    - Nemlineáris, kontrollpont-párokra alapuló
  - ImageJ plugin
    - input/interakció
    - feldolgozás
    - megjelenítés

Felvétel kontrasztanyaggal feltöltött erekről

Köszönetnyilvánítás

- Akiknek a munkájáról szó esett
  - A tanszék korábbi és jelenlegi oktatói, kutatói
  - Doktorjelöltek és doktoranduszok
  - MSc és BSc hallgatók
  - Hazai és nemzetközi, akadémiai és ipari együttműködő partnerek
- Akik mindezeket finanszírozták
  - Költségvetési, pályázati és vállalati források

Az utóbbi évek OTDK eredményei

Hallgató	Dolgozat címe	Témavezető	Év	Hely
Sánta Zsolt	Háromdimenziós objektumok nemlineáris regisztrációja	Kató Z.	2013	1.
Blaskovics Tamás	Kör alakú objektumok szegmentálása Markov mező segítségével	Kató Z.	2009	1.
Katona Melinda	Vonalkódok hatékony detektálása morfológiai módszerekkel	Nyúl L.	2013	2.
Hantos Norbert	Mediánszűrés alkalmazása algebrai rekonstrukciós módszerekben	Balázs P.	2011	2.
Németh József	Síkhomográfia paramétereinek becslése bináris képeken	Kató Z., Domokos Cs.	2009	2.
Koós Krisztián	Diszkrét tomográfiai algoritmusok optimális paramétereinek meghatározása	Nagy A.	2013	3.
Varjas Viktor	Gépkocsi felismerés előlnézeti kép alapján	Tanács A.	2013	3.